

JANA GERŽOVÁ

Úvodný blok aktuálneho vydania časopisu Profil prináša niekoľko príspevkov analyzujúcich široké spektrum diel, ktoré sa explicitne vyjadrujú k politickej realite týchto dní, a to tak v širšom kontexte problémov dotýkajúcich sa Európskej únie, ako aj v kontexte špecifickej situácie na Slovensku. Jána Kraloviča sme oslovili, aby pre nás napísal recenziu medzinárodnej výstavy *Strach z neznáameho* (18. 3. – 31. 7. 2016), ktorú v reakcii na utečeneckú krízu pripravila pre bratislavskú Kunsthalle kurátorka Lenka Kukurová. Vzhľadom na to, že približne v rovnakom čase sa v priestoroch tranzitu.sk konala na príbuznú tému koncipovaná výstava rakúskeho kurátora Christiana Kravagnu *Prízraky spoločensky mŕtvych* (11. 3. – 7. 5. 2016), autor invenčným spôsobom prekročil žánrové vymedzenie recenzie a čitateľom ponúka hlbšiu analýzu, ktorá sa preklapila do zaujímavej porovnávacej štúdie, v ktorej konfrontuje odlišné kurátorské stratégie a ich vplyv na diváka.

O problémoch slovenskej spoločnosti, ktorá sa aj po viac ako dvadsiatich piatich rokoch od pádu komunistického režimu musí neustále vyrovnávať s množiacimi sa prejavmi nebezpečnej „ostalgie“ za minulosťou, je príspevok Petra Tajkova. Autor vychádza z občianskeho gesta výtvarníka Petra Kalmusa a aktivistu Ľuboša Lorenza, ktorí na protest proti adorácii jedného z najvplyvnejších komunistických ideológov Vasilu Biľaka obľiali červenou farbou pamätník s jeho bustou, ktorý mu v jeho rodnej obci Krajná Bystrá dala postaviť miestna pobočka Komunistickej strany Slovenska. Tajkov na základe analýzy občianskych a umeleckých aktivít Petra Kalmusa interpretuje túto akciu ako občianske, a nie umelecké gesto, kriticky ho vymedzujúc voči niektorým prejavom umeleckého aktivizmu.

Blok uzatvára analýza jedinečného časozberného projektu Evy Filovej *Sladké zajtrajšky* (1992 – 2002), v ktorom výtvarne komentovala nepoužité hlasovacie lístky politických strán z parlamentných volieb na Slovensku v rokoch 1992,

Eva Filová: Sladké zajtrajšky, 1992 – 2002, časozberný projekt, hlasovacie lístky, kombinovaná technika (kresba, maľba, koláž)

HLASOVACÍ LÍSTOK

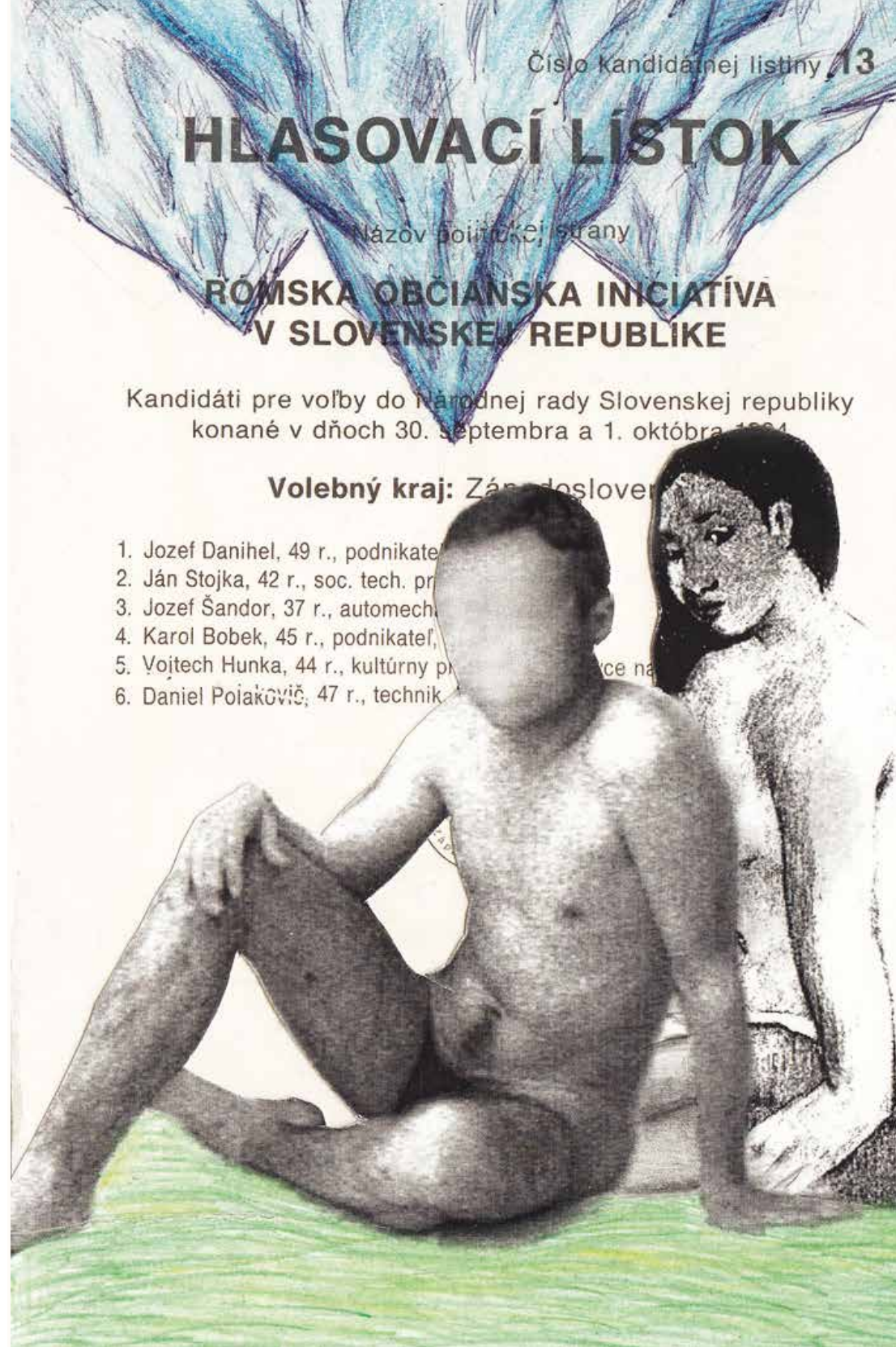
Názov politickej strany

RÓMSKA OBČIANSKA INICIATÍVA
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Kandidáti pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky
konané v dňoch 30. septembra a 1. októbra 1994

Volebný kraj: Západoslovenský

1. Jozef Danihel, 49 r., podnikateľ
2. Ján Stojka, 42 r., soc. tech. pr.
3. Jozef Šandor, 37 r., automech.
4. Karol Bobek, 45 r., podnikateľ,
5. Vojtech Hunka, 44 r., kultúrny pracovník, učiteľ práce na
6. Daniel Polakovič, 47 r., technik

Peter Kalmus: Pamätník holokaustu, 1988 – 2008, 70 000 kamienkov omotaných mosadzným drôtom (približný počet obetí zo Slovenska), detail

Jutta Koetherová: Hot Rod (after Poussin), 2009. Courtesy of Reena Spaulings Fine Art. Foto: Farzad Owrang

1994, 1998 a 2002. Projekt, ktorý môžeme čítať ako sarkastické obrazové dejiny novodobej slovenskej politiky, je úvodným príspevkom novej stálej rubriky FEM POZITÍV, v ktorej budeme predstavovať feministickú tvorbu domácich autoriek a autorov.

V rubrike Profil Profilu predstavuje Ľudmila Kasaj Poláčková maliarsku tvorbu Petra Cvika, ktorý iba nedávno, v roku 2012, absolvoval magisterské štúdium na katedre maľby a iných médií v 4. ateliéri prof. Ivana Csudaia. Je zaujímavé sledovať, ako sa jeho tvorba, v čase štúdia inklinujúca k abstrakcii, mení. Ilustruje to nielen tohtoročná výstava #HASHTAG, kde prvýkrát predstavil figurálnu maľbu, ktorej motívy si aproprioval z obrazov slovenskej moderny i soľery, ale i najnovšia séria. Jej názov *Preformátovanie* naznačuje, že v nej uplatňuje stratégiu recyklácie, pričom ako východisko používa nájdene plátna vrátane jeho vlastných starších obrazov, ale aj zaschnutú farbu a iný maliarsky „odpad“.

Na portrét Petra Cvika tematicky nadväzuje recenzia výstavy *Malba 2.0*, ktorá je venovaná u nás málo známemu fenoménu „sieťového maliarstva“. Jeho analýzu nájdeme v štúdiu významného amerického teoretika umenia Davida Joselita *Painting Beside Itself*, ktorá bola uverejnená v roku 2009 v prestížnom časopise *October*, ilustrovaná tvorbou takých autoriek a autorov ako Jutta Koetherová (1958), Stephen Prina (1954), R. H. Quaymanová (1961) alebo Amy Sillmanová (1955). Nie je náhoda, že Joselit je spolu s Manuelou Ammerovou a Achimom Hochedörferom kurátorom výstavy *Malba 2.0*, kde práve títo autori dostali rele-

vantný priestor. Výstava sa po premiére v mníchovskom múzeu Brandhorst presunula do viedenského MUMOKu, kde si ju môžete pozrieť do 6. novembra tohto roka. Pri tejto príležitosti uverejňujeme recenziu mníchovskej výstavy, ktorú pre časopis TZK napísala Maria Muhleová, profesorka filozofie a teórie estetiky na Akadémii výtvarných umení v Mníchove.

Do stálej rubriky Post Scripta si Juraj Mojžiš vybral tvorbu Arnolda Weiszakubínčana (1898 – 1944), ktorého monografická výstava *Hľadanie identity* v kurátorskej koncepcii Zsófie Kiss-Szemán sa z Galérie mesta Bratislavy presunula do Oravskej galérie v Dolnom Kubíne, kde si ju môžete pozrieť do 4. septembra tohto roka. Ako pripomína autor, „portrétno skicovanie pre rubriku Post Scripta vzniká na pochode a môže sa ľahko potknúť na žánrovej viacznačnosti“. O tom vypovedá aj Postscriptum, ktorým autor aktuálny príspevok do rubriky uzatvára.

Záver časopisu patrí štúdiu Kataríny Ihringovej, ktorá na domácej pôde otvára diskusiu o neuroestetike, búrlivo sa rozvíjajúcej vednej disciplíne. Po úvodnej časti, kde vysvetľuje základné princípy neuroestetiky, skúma, ako sú poznatky získané v tejto oblasti (experimentálny výskum ľudského mozgu vo vzťahu k pochopeniu estetického zážitku a samotnej krásy) prijímané tradičnou disciplínou, akou sú dejiny umenia.

Posledný príspevok je záverečnou časťou erudovaného sprievodcu sofistikovanými zákutiami knihy Petra Osborna *Anywhere or Not at All: Philosophy of Contemporary Art* (2013), ktorý napísala Zora Rusinová.